

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografică arhiepiscopicească Sibiu, strada Micașilor Nr. 41.

Correspondențele sânt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Micașilor Nr. 41.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rându cu litere garmonii — și timbru de 80 cr. pentru de- care publicare.

Sibiu 16 Aprilie.

Sinodul arhiepiscopesc s'a terminat ieri înainte de patru ore după amiazi (ședința declarată în permanență s'a început la 9 ore dimineața.) Deputații în mare parte au plecat a seară și vor mai pleca și astăzi.

Dar nu aceasta este lucrul de competență care va interesa pe cetățorii. Lucrul de competență este progresul care l'a făcut acest sinod din urmă.

Omul este odată așa făcut, ca se nu fie îndestulat nici odată. Sânt rari „filosofii”, cari se mulțimesc cu cât și cu ce au. Încât am putut afla noi, vederile deputaților din sesiunea prezentă, preste tot, sânt împărțite. Unii sânt mulțumiți, alții nemulțumiți. Unii dic că sesiunea din anul acesta față cu sesiunile de mai înainte este un progres, căci în timp relativ scurt s'a lucrat mai mult ca de altă dată. Alții ează dic, că multe din vorbiri lungi, la lucruri mai de puțin însemnătate unde puteau fi mai scurte, prin ce se cruța sume de bani.

De astădată sântem aplcați a da drept și unora și altora; însă dacă ar fi să ne decidem pe lungă una dintre păreri atinsu noi ne am alătura lângă cei mulțumiți. Pentru că și noi credem că sinodul de astădată a fost mai sprinten și atât în ședințe cât și în secțiuni a lucrat cu mai mult interes și mai cu sporu decât în alte sesiuni. Semn că cu cât înaintăm cu timpul, membrii, chiar și cei noi, de cari de astădată au fost în număr considerabili, curând se orientează în aparatul cel dela natura sa greoiu al parlamentarismului.

Că până la prefecta perfecțiune mai este, asta nu va pune pe nimenia în mirare. Sânt parlamente vechi, cu tradițiuni și practice seculare și tot mai au scăderi, dar apoi un sinod în condițiuni așa de redus cum este al nostru.

Răbdare și zel cătră afacerile bisericesci și va sosi și timpul când agendele sinodale vor curge și mai neted și mai în grabă; înainte de toate însă încrederea împrumutată ne va apropia și mai mult de ținta spre care trebuie se nisuească ori care membru al bisericii noastre. Dacă încrederea împrumutată ar lipsi cumva de o parte sau de alta, sau de amândoua, se vor găsi și oameni, cari în imaginațiunea lor vor lua lucruri închipuite de reale și până să se lumineaze, todeauna vor avé lipsă de timp mai îndelungat și de probe mai multe, decât dacă prin încredere ar privi lucrurile cum sânt.

Și în privința aceasta noi avem bune speranțe în viitoriu.

Fiindcă, pe cât ne permit împrejurările noastre, raportăm pre larg despre toate câte s'au petrecut în sinod, în meritul lucrurilor nu intrăm, ca să nu judecăm aprecieri publicului cetătoriu. Un moment însă nu'l putem lăsa neamintit. Momentul acesta este al responsului preșidiului sinodal la interpelațiunea deputatului Diamandi Manole. Este diplomatic responsul, nu negăm, dar și mai mult ne-a mulțumit deslușirile presidiale, care au însoțit responsul, căci aceste au luat o greutate mare de pe pe-

turile unora, din acei căror le au fost cunoscente corresponselne publicate în toamna trecută în „P. LI”. Deslușirile au dat o desmărire categorică corresponsenților, mai elatantă decât suto de refrângeri diaristice.

Sinodul arhiepiscopesc.

Ședința VI. (9 Aprilie)

Să cetesce și verifiacă protocolul ședinței premergătoare. La ordinea zilei urmează continuarea raportului comisiei bisericesci prin raportorul aceluia, dep. P. Truța. Ceea ce privește arondarea protopresbiteratelor și stadiul în care se află aceea dela anul 1881 inoace și în deosebi întregirea posturilor de protopresbiteri comisieiuna propune, să se i-a spre știință ca unele ce s'au rezolvat sub un alt număr al agendelor acestui sinod, unde fu vorba și de ajutorul de stat.

La raportul consistoriului referitoriu la ajutoarele date din fundațiunea Șaguniană fără a avé vre o cunosință despre faptul acesta propune comisieiuna: sinodul i-a cu părere de rău la cunosință întâmplarea aceasta și îndrumază pe consistoriu ași căsca nesmintit cunosințele de lipsă despre starea fondurilor preste tot și în special a fundațiunei Șaguniane.

Dep. Coșma cere informațiuni, cum se poate, ca consistoriul se poată raporta sinodului detaiat starea fundațiunei Șaguniane.

Preșidiul: Nu e normat că oare consistoriul ori comisieiuna fundațiunei acesteia are să raporteze despre starea aceluia. Ar fi neapărat de lipsă propunerea unui regulament, care să reguleze afacerea aceasta.

Dep. V. Roșescu. Din actul fundațional seiu că îndată ce va ajunge capitalul fundațiunei la suma de 100,000 impingurarea aceasta trebuie să se aducă la cunosință clerului și a poporului nostru credincios prin un deosebit cerculariu. Întreb acum, după ce seiu că capitalul a ajuns la suma nimită și după ce ved că e vorba de ajutoare date din fundațiune, ceea ce înainte de a ajunge capitalul [la suma indicată nu s'ar fi putut întâmpla, urmatu'sau în înțelesul dispozițiilor testamentari] Adusuan la cunosință clerului și a poporului?

Preșidiul. Cestiunea va veni de nou pe tapet atunci când comisieiuna financiară va presenta un act presidial, ce a încurs la comisieiuna aceasta mai târziu. Cred că va fi consultat a ne reserva eventualele propuneri până pe atunci. Încât pentru întrebările domnului dep. Roșescu respond că comisieiuna, ca una ce nu se poate pune în directă legătură cu clerul și poporul nostru, nu s'ă creșt îndreptățită a satisface ea din parteși dispozițiilor testamentare, despre care vorbesc d. deputat, și cari se află în adevăr provăgută în testament.

Dep. Eug. Brote: Așa cum ni se presentă propunerea comisieiune, după deslușirile ce ni sau dat, nu o mai putem primi, ași dori să se dica astfel: Stând punctul acesta în legătură cu un act ce s'a presentat mai târziu comisieiune financiare, precum

arată înformările date de presidiu, se va pertracta și decide la timpul se'u. Să primesc.

Un alt punct din raportul consistorial care tractează în termini scurți și cestiunea vicariatului arhiepiscopesc, ne spune numai simplu că cestiunea aceasta se află încă tot în stadiul vechiu. Comisieiuna nepricpend raportul în punctul acesta din cauză că e de tot scurt stilizat, nu a putut intra în desbatere specială asupra lui.

Dep. Coșma: propune a se lua spre știință.

Dep. N. Popea: Și cestiunea aceasta e una dintre acele multe cestiuni însemnate, cari s'au ventilat de repește ori în sesiunile noastre sinodali. Fiindcă mă privește și pe mine cauză, n'am luat până astăzi nici odată cuvântul întru apărarea ei, ca se nu mi se facă imputare, că ași vorbi *pro domo*, ba am finit chiar de necuvincios a o face.

Și dacă nu aș vedé că o cestiune atât de momentoaș ca aceasta nu se tractează cu serioșitatea recerută, și că în modul acesta se vatamă vađa și interesul bisericii noastre, eu și ađi ași tăcea. Dar în meritul cauzei nici nu voi se vorbesce, aceasta privește pe biserică și vađa aceluia; aceea trebuie să se intereseze de lucrul acesta, căci pe ea o privește de aproape. Observ numai și aceasta, în interesul adevărului istoric, că cauză aceasta nu s'a forțat deodată doară, nu domniilor, ci ea s'a slevat atât în sinoadele noastre cât și în congrese sub doi metropoliți ai nostrii, sub Marele nostru Arhieru repositul metropolii Andreiu bar. de Șaguna și sub cel actual, Escelenția Sa Miron Romanul. Cel dintăiu s'a declarat în proiectul de statutul organic în punctul acesta, cel de al II-lea într'o hârtie presidială și într'una oficială cătră sinodul arhiepiscopesc. Totul ce ași puté dice în cauză să reduce la aceea că o cauză așa serioasă și însemnată dacă este să se tracteze apoi să se tracteze conform momentuoșității ei, altcum mai bine ar fi fost să se amintescă despre ea nimic. Acestea le dic din respectul adevărului istoric. Cestiunea se împarte în două părți una e: vicariul Arhieru și alta e vicariul arhiepiscopesc. În anul trecut nu seiu cum și nici n'am potut pricepe, s'a adus în legătura vicariatul arhiepiscopesc cu cestiunea vicariului Arhieru. (O voce: Susceptibilități...) s'a șis că vicariatul nu e definitiv, că vicariul e dat Metropolitului ad personam, că e ca frunza pe apă... Negoț pernegu că lucrul ar sta astfel și la aceasta ne îndreptătesce legea noastră fundamentală și regulamentele. În special §. 118 din statul organic sună: „Episcopul respective Arhieriscopul diecesan ca președinte ordinariu al întregului consistoriu poate denmi dintre asessorii de tagmă preotescă un loctiur (vicariu) al se'u, care în cas de absență Episcopului, respective a Arhieriscopului se'l suplinească în ducerea preșidiului, ează în cas de moarte să conducă împreună cu Consistoriul afacerile bisericesci în epar-

chie preste tot, până la alegerea noului episcop”.

Cei ce susțin, că Vicariul ar fi dat Metropolitului ad personam, se rađim pe cuvintele: „până la alegerea noului episcop” din acest paragraf. Asta e greșala domnilor, și aceea snt în rătăcire, căci cuvintele de sus reflectează la un cas special și nu la cestiunea vicariului ca atare. Moartea arhieruului aduce cu sine o stare excepțională, în care toate afacerile Arhieriscopului resp. Episcopului, afară de cele arhieresci, să conducă conducere vicariului. Perind după reîntregire starea excepțională să reducă toate la starea lor ceptio-de mai înainte astfel și conducerea enală a Vicariului în toate afacerile episcopice resp. arhieriscopice se reduce numai la anumite afaceri și anume: a suplini pe Arhieru în cas de absență etc. E evident deci că cu încetarea stărei excepționale nu înceată și lipsa unui vicariu.

Dacă n'ar fi fost lipsă de vicariu, nici nu s'ar fi denumit.

Dacă vicariul ar fi dat persoanei episcopului atunci murid episcopul ar înceta și funcțiunea vicariului și n'ar fi fost lipsă să se dica anume în §. citat „că poate denumi (Episcopul) din tagma preotescă un loctiur (Vicariu) al se'u. Ne fiind al persoanei, vicariul este al oficiului. Despre adevărul acesta ne asigurază legile positive. Consistoriul nostru are o istorie lungă și mare care e indicată de ajuns și în actele sinoadelor noastre în special în punctul 15 și 16 actele sinodului din anul 1870. La punctele acestea presidiul aduce la cunosință sinodului că a esoperat în fine și li a succes a fi îndreptățit se denumescă, pe baza Stat. org. un vicariu și 4 asessori ordinari. Înainte preținea regimul ca pe cei patru asessori el se'l întarească ear pe vicariu tot el se'l denumescă. Șaguna odată cu capul nu s'a putut învoi cu pretensiunea aceasta și s'au pus cu toate puterile a o nimici; ba nu nu s'a învoit chiar nici la măgulitoarea concesione ce i făc regimul de atunci, învoindu-se ca până va trăi Șaguna să se amestece în denumirea vicariului.

Astfel prin lupte continue li succese în fine a ajunge ca în sesiunea sinodului din 1870 la pt. 50 și 77 se poată pune la ordinea zilei alegerea senatului bisericesc și a denumi apoi pe vicariu. În 1878 și 1879 devenind deosebit posturile de asessori din senatului bisericesc în vacanță, să întrețică, conform l-gei, prin alegere. Vicariului denumit fi a dat Șaguna decret de loctiur și față de incompatibilitatea posturilor la provocat a se lepăda de toate celelalte posturi cărei provocări a și urmat.

După cele dișe cred că starea lucrului nu se mai poate pune la îndolală și că e timpul a fi chiarificați odată în afacerea aceasta.

Preșidiul: Basă la cestiunea de față e propunerea comisieiune bisericesci. Însă mai de aproape la aceasta ia dat comisieiune prilegiu impingurarea, că din raport nu se vede lamurit de e vorba de vicariul arhieru sau de vicariul arhieriscopesc. Trebuie

să ne chiarificăm ce e drept față cu aceste două cestiuni. Ce privește cestiunea vicariului cu rang de arhieru, aceasta e încă pendentă nu însă deloc de la ordinea ăleii; firul acesteia n'a încetat a se continua. Cât pentru cealaltă nu m'am grăbit a o decide prin un act separat, căci n'am vădut necesitate. Relațiile între mine și vicariu a fost de așa încât n'am simțit nici o lipsă a dispune ceva semipar în direcțiunea aceasta. Tot asemenea nu mi-a dat însă nici corolațiunile dintre mine și vicariu la facerea unui pas decizător în afacerea aceasta.

Părerile mele despre pozițiunea vicariului sânt pre deplin cunoscute cred Ven. sinodul din declarațiile mele făcute în sinoadele și congresele noastre și nu ved lipsa a le mai espune aici. Nu știu cine ar pute susține că Vicariul ar fi un obiect de delaturat. Să luăm deci la cunoștință punctul acesta din raport. Starea sănătății nu m'e iartă să vorbesc mai multe în afacerea aceasta.

Dep. N. Popea: Cele ce le-am adus eu înainte sânt numai deslușiri. Aceasta o repet încă odată. În meritul lucrului nu voi și nam voit să intru.

Presidiul: Dorința ca vicariul să fie stabil e justă. Lipsă e și fie așa. Cestiunea e coaptă în convingerea mea.

Dep. N. Cristea: Propunerea comisiunii referitoare la punctul din întrebare nu o pot primi. Deși a venit consistoriul în privința aceasta cu un raport scurt, părerea mea e, că împingerea aceasta n'a împiedecat pe comisiune a ne veni aici cu o propunere meritore. Basă la aceasta afla destul în ante acte. Acestea îi oferea material destul. Dacă am lua punctul acesta dela ordinea ăleii până ce comisiunea ar studia cauza din ante-acte, aceea ar pute veni încă sub decursul sesiunii prezente cu o propunere precisă. Propun deci să se ia punctul acesta dela ordinea ăleii ca comisiunea se aibă timp a studia ante actele și a ne veni la timpul sau cu o propunere meritore.

Presidiul: N'ași avea nimic în contra propunerii făcută de domnul antevorbitor, aceea poate ar înlesni deslegarea cestiunii acesteia. Inșă voind a regula aici în sinod afacerea aceasta, am intra într'un lucru ce privește la biserica întreagă. De astădată deci așa fi de părere să luăm afacerea spre sciință.

Dep. Duvlea. Mie mi se pare că dorința domnului dep. N. Cristea e prea mare când cere ca comisiunea să studieze ante actele privitoare la vicariat. Consistoriul avă să se prepare actele și să ne vină cu o propunere în privința aceasta. Trece preste sfera de activitate a comisiunii dar nici nu e posibil a intra comisiunea în studierea anteactelor unui cas, ce i se aterne de sinod.

Dep. Truța: Am se observ domnului dep. Cristea, că actual acesta a dat în comisiune însă unei discuțiuni mai lungi de o oară. Am știut, că cauza vicariului cu rang de arhieru e pendentă și dată Escelenției Sale ca se o facă obiect de pertractare în sinodul episcopesc. Scim și aceea, că în anul trecut s'a adus o decisiune în cauza aceasta în senatul bisericesc. Această însă încă nu ni-a putut pune în poziție a veni cu o propunere meritore în cestiune.

Dep. Cristea: Mi s'a reflectat (întrumpere).

Dep. P. Nemeș (la regulament) Unul și același deput. nu poate vorbi mai de multe ori la un obiect, așa doi să se observe aceasta.

Dep. N. Cristea: Ca propunător mi-e permis a-mi apăra propunerea. Mi s'a reflectat, că comisiunea a studiat cauza și după ante acte. Atuncea mă mir că comisiunea n'a venit cu

altă propunere ci numai cu aceea: să se îndrumeze consistoriul a studia și prepara mai bine cauza aceasta. Eu m'ași fi mulțumit să se fi dis din partea comisiunii; să se ia spre sciință. Ceea ce s'a ajuns în congresul de astă toamnă în cauza aceasta, ar fi pus de altcum comisiunea în stare a veni cu o propunere ori și numai cu dorința: ca afacerea aceasta să se termine odată și ca referințele între vicariu și presidiul ordinariu să se chiarifice?

Presidiul: Să se ia spre sciință.

Dep. Cosma: Când am propus să se ia spre sciință punctul acesta din raport am avut în vedere să se delature afacerea aceasta respective să se ocolească intrarea în meritul ei.

Dep. E. Brote: Par. Cristea și-a redus propunerea sa la o dorință, care s'ar pute imbina foarte bine cu propunerea făcută de Domnul Cosma. În cazul acesta ar trebui să sune propunerea: se ea spre sciință cu aceea că atât una cât și cealaltă afacere să se finalizeze cât mai curând.

Dep. Z. Boiu: După deslușirile date de presidiu cred că putem trece peste afacerea aceasta cu primirea propunerii făcute de domnul Cosma și a amendamentului d. dep. Cristea. Se primesc.

Urmează la ordinea ăleii cestiunea cu comuna Săcătura. La anul 1880 trecând o parte din creștinii noștri din comuna Săcătura la biserica gr. cat. la inițiativa și cu sprigul atât a organelor bisericii numite cât și a organelor politice administrative a trecut cu realitățile bis. și a scoale noastre de acolo în posesiunea acelei biserici. Oficiul protopresbiterial din tractul de care se ține comuna Săcătura a relatat de timpuriu consistoriului nostru despre starea lucrului în această comună, cerând a i se da invitațiunile și sprigul de lipsă spre delaturarea pericolului ce ne amenință acolo, arfend, că o parte considerabilă din parochiani a rămas credincioși bisericii lor genuine.

Nici în urma repetițiilor relatări și cereri însă n'a făcut consistoriul nici un pas în cauza aceasta. De aici a urmat apoi, că partea trecută s'a adunat și declarat că consimte să treacă și realitățile ce le a posedat biserica noastră în comuna numită în proprietatea și posesiunea bisericii unite. Pe baza acestei declarații a urmat pe calea sa intabularea realităților bisericii noastre orientale pe numele bisericii unite. Fiscalul nostru a făcut pașii de lipsă pentru nimicirea intabulării făcute însă în zadar. Ministru a declarat, că trecerea fiind legală e'ar intabularea e'fectuită pe baza unei declarațiuni făcute din partea comunei bis. Săcătura, sentența adnsă în privința intabulării nu se poate altera. În urma acesteia fiscalul nostru a rătăcit consistoriului că acum nu rămâne alta decât de o parte a începe proces ordinariu în fruntea aceasta e'ar de altă parte a cere dela ministru informațiune: cum interpretează acela §. 27 din an 1848 pe baza căruia sa poate intenta procesul ordinariu.

La cererea fiscalului consistoriul încă nici până aji n'a decis nimic.

Causa însă mai are și o altă parte. Indată la cea dintâi relație a administratorului nostru protopopesc Vicariul arhieropopesc a făcut o reprezentățiune către ministru, a comunicat-o cu Escelența Sa și în conțelegere cu acesta a dispus să se traducă în limba maghiară ca apoi să se poată stabili locul mai înalt. Traducerea făcută a luat-o Escelența Sa spre corectare și ulterioară afaceri. De atuncea a ramas lucrul ne urmrit. În fața acestora comisiunea se vede îndemnată a face propunerea; sinodul arhierie-

cesan ia cu părere de rău la cunoștința starea lucrului cu Săcătura, și îndrumăză pe Consistoriu a dispune intentarea unui proces ordinariu, ca să se nimicească actul de intabulare...

Presidiul: Me simt îndemnat a da unele deslușiri în cauza aceasta. E adeverat că s'a relatat din partea administratorului protop. însă după ce am intrat mai afund în cestiune am vădut că aceea o foarte mancă și e de lipsă înainte de a face reprezentațiune către ministru a sci starea lucrului cea adeverată. Asta e cauza întârzierei cu reprezentațiune. Constat numai că din întârzierea aceasta n'a urmat nici o scădere pentru biserica noastră din Săcătura. Pașii de lipsă în privința nimicirii intabulării se pot face și independent de reprezentațiune.

Dep. Cosma: Tot în stadiul în care ni se prezentă cauza aji au fost aceea și în anul trecut. Trebuia să se înceapă proces ordinariu și pe calea aceasta se poate face foarte mult. Anul trecut s'a dat îndrumarea aceasta Consistoriului — trebuia să se urmeze. Acum o facem de nou: să se înceapă proces ordinariu.

Presidiul: Nu mi aduc aminte de o astfel de îndrumare, se poate să se fi enunțat în absența mea.

Dep. Patila: Cestiunea e că s'a vătmat de o parte dreptul bisericii e'ar de altă parte proprietatea bisericii. Avem deci două părți de urmărit.

Dep. E. Brote: (la regulament) După raportul comisiunii n'am avă substrat la o dezbateri meritore în cauza de față. Să se însărcineze comisiunea a face o compunere specială a însărcinărilor date consistoriului, apoi așa preparat să vină e'arăși înaintea sinodului cu punctul acesta din raportul consistoriului bisericesc.

La deslușirile date de referințele comisiunii dep. E. Brote și retrage propunerea cerend să se vorbească în special asupra punctelor din raport.

Dep. Demian: Să se ia la cunoștință declararea consistoriului: că va face cei va fi cu puțință în cestiunea aceasta cu adausul că se însărcineze consistoriul pe fiscalul sau a intenta proces.

Dep. D. Manole: Cestiunea are done părți: de drept și partea morală. În partea primă nu se amestecă. La partea a doua observă că cu părere de rău trebuie se recunoască că nuse poate convinge din acte cine poartă vina la starea în care se află cauza de față: adim. protopopesc, sean organele mai înalte. Să se dea deci actul — nefind complet comisiunii înapoi care în conțelegere cu Consistoriul se caute a afla starea lucrului cea adeverată și a-l asterne apoi e'arăși sinodului.

Dep. de Preda: În propunerea comisiunii ocură cuvintele, să se ia cu părere de rău la cunoștință.

Dacă s'ar întrebuintează cuvintele acestea s'ar pută presupune ușor că în cauza de față nu s'a făcut nimic. Din deslușirile primite de înaltul presidiu vedem însă că totuși s'a făcut ceva, deci n'avem motiv a dice în general, că „să se ia cu părere de rău la cunoștință”. Dico unii din domnii juriconsulți: să se înceapă proces civil, eu mărturisesc că până nu cunosc împregiurările în detaiu, nu pot consimți cu părerea aceasta. — S'au făcut pașii în cauza? atuncea cuvintele de sus se pot lăsa afară, și să se îndrepte numai consistoriul a continua pașii începuți.

Dep. E. Brote: ține causă de foarte interesantă. Informațiunea ce o are dănsul nu e basată pe acte ci pe fapte. Lucrul pe cum se prezentă nu e destul de specificat. Să se studieze lucrul din acte ca să se vadă apriat unde e vina, ca astfel de lucruri să se omită pe viitoriu. Să se însărcineze comisiunea a mai studia lucrul și a veni apoi cu un raport mai detaiat.

Dep. Cosma. Tot ce știu în cauza aceasta, o știu din informațiunile și nu din acte, să se primească deci propunerea făcută de ante vorbitorul.

După-ce justifică raportul comisiunii îndreptățirea cuvintelor „cu părere de rău se i-a la cunoștință” se pune la drept cestiune și se primească propunerea dep. D. Manole, care cere deslușiri în cea-ce privește vina din care a ajuns cauza în stadiul, în care se află. (Va urma.)

Publicăm de nou aceste acte din cauza regretabilă că în Nrul trecut, la punerea în pagini, s'a omis unele pasaje și pe lângă aceasta s'au mai străcurat și unele erori.

Intepelațiune.

1. Are Escelența Sa cunoștință că în Nr. 294, 303, 332, și 346 ai diarului „Pester Lloyd” din 1881 au apărut un șir de corespondențe, date din Sibiu, în cari se țintese a returna constituțiunea bisericii noastre basate pe legi sancționate, și se provoacă guvernul: se ia aspră ingerență în aceasta bisericească, să nimicească autonomia ei și se o reducă la absolutismul ierarhic; — în cari corespondențe: se suspiciunează biserica noastră și organele ei de *crimen laesae Majestatis* susținend că: „de oare ce guvernul nu inspecționează din destul biserica prin comisari, organele ei, sub masca „autonomiei, pot ușor urmări „interese inimice statului; de „unde urmează că corporațiunile „aceste de sus până jos fac tot „mai multe escusuri, ar singur „raticele organe comit astfel de „abusuri în oficiu, încât ar fi pe „cat ale mai retăce” — în cari corespondențe se dice mai departe că: „afacerile bisericesci stagnează pen- „tru necapacitatea și trândă- „ria funcționarilor, și că însuși „Archieppul și Metropolitanul, in- „trebat fiind ar fi mărturisit, că „răul provine de acolo cănici „n funcționar consistorial nu „are capacitatea recerută și „cunoștința limbei maghiare, „prescria de Statutul organic, „din care causă Archieppul și Me- „tropolitanul ar fi împedecat în lucră- „rile sale” — în cari corespondențe mai departe: organismul bisericii noastre se numesc „putred” și „ne- „sănătos” și cu privire la proiectul elaborat de Aep. și Metropolitanul pentru înființarea celor două Episcopii, se sustine că: „tocmai aceia, cari au dat lui Șaguna epitetul de „Ma- „rele Andreiu” cu scop ca se facă pe următorii lui cât mai „mic”, au fost contrarii cei mai aprigi ai proiectu- „lui, și aceștia, adică Archidieceana- „nii, cari sânt conduși de spir- „rit separatistic, cari țintesc a- „și crea o stare excepțională neaterăată de Archiepiscopii în influența statului și a avă „mână liberă în Archidieceasa Transilvană — au propus ridicarea Vicariului la rang de Arhieru, din causă că s'a ales de Archiepiscop Miron Romanul sub influența guvernului;” — în cari corespondențe în fine se afirmă că: „și ceilalți doi Episcopi din Arad și Caransebeș nu simt și nu lucrează decât în consonanță cu Archidieceșanii” — și că „toți a ten- „dențe egoistice, n'utrec visuri efemere, fac intrigi etc. etc.”

2. Dacă Escelența Sa are cunoștință despre aceste atacuri asupra bisericii noastre și suspiciunii a organelor și funcționarilor ei: ce pași a întreprins în calitate Sa de cap al bisericii spre a se desmînți a cele neadeveruri?

3. Dacă astfel de pași nu s'au întreprins:

a) nu cumva consimte, Escelența Sa cu acele corespondențe?

b) și dacă consimte adevărat este că corporațiunile noastre bisericesci de sus până jos fac esecuri și că singuraticile organe comit abuzuri în oficiu?

c) adevărat este, că nici un funcționar dela Consistoriul nostru nu are capacitatea recerută, și că aceasta ar fi măturisut-o'nșuși Esceleția Sa?

d) este convingerea Esceleției Sale că organismul bisericii noastre ar fi putred și nesănătos? și dacă „da”, pe ce se bazează aceea convingere?

e) nu cumva se simte și Esc. Sa motivat a crede sau a presupune că: Archidieceșanii ar fiți a și crea o stare excepțională neaterată de archiepiscop și de inființa statului, și că acestia, înpreună cu Episcopii sufragani, ar nutri visuri efemere și dacă s'ar simți motivat la aceasta, cari ar fi motivele Esceleției Sale?

11 Aprilie 1882.

Diamandî Manole m. p.,
deputat sinodal.

Respuns

la interpelațiunea dlui deputat sinodal
Diamandî Manole.

La pt. 1. — În general am cunoștință despre articolii diarului „Pest. Lloyd” provocaci de interpelantele; în special însă nu cred că estralul din acei articoli, cuprins în interpelațiune, ar fi întru toate esact, pentru că eu nu mi aduc aminte, s' se fi suspiciat n' bisericea noastră în acei articoli de *crimen laesae Majestatis*, cum dice interpelantele, nici s' se fi afirmat, că cunoștința limbei maghiare pentru funcționarii noștri consistoriali ar fi prescrișă în Statutul organic.

La pt. 2. — Din întreg cuprinsul articolilor din cestiune am aflat ridicându-se pe de asupra intențiunea autorului lor de a provoca ingerința regimului în afacerile noastre interne bisericesci, ceea ce pre mine n' a indignat foarte, scind, că dacă și s'unt unele defecte în viața organismului nostru bisericesc, acele se pot îndrepta în sinul bisericeii, fără ori ce ingerință din afară, care ar demoga autonomia noastre bisericesci. Am și fost rezoluț la dorința consistoriului archidieceșan a rectifica în același diariu recensiunile din atinșii articoli; însă în privința stilisării nu m'am putut înțelege la timpul său cu o anumită comisiune consistorială; ear mai apoi au intervenit unele lucrări de mare importanță și urgență pentru archidieceșan, precum: executarea arondării protopresbiteralelor, reconstituirea corporațiunilor inferioare bisericesci pe un period nou, studiarea proiectului de lege pentru scoalele medii, și altele, cari mi-a ocupat toată atențiunea și tot timpul așa, încât n'am mai putut reveni la atinșii articoli de diare într'un timp, în care încă nu ar fi fost târziu ai rectifica.

La pt. 3. a) — Vederile mele în obiectul articolilor din cestiune în luimintele generale le-am comunicat la timpul său comisiunei consistoriali, și chiar din comunicarea lor ar urmat, că în comisiunea consistorială nu aveam o basă de conțelegere asupra stilisării unui act de rectificare. S'unt în provocaci articoli unele aserțiuni, în a cărora analizare eu în interesul păcii și a consolidării noastre bisericesci de astădată nu voesc s' intru, și tot din acest motiv încă nu aflu sosit timpul pentru a descoperi experiențele, ce le am despre întregul nostru organism bisericesc; a putut însă afla ori și cine din toate declarațiunile mele ocasionale și din tot tactul urmat de mine: că eu chiar cu multă abnegațiune m'am silit totdeauna, ca instituțiunile noastre bisericesci basate în statutul organic, s' se întrupeze în bisericeă, și s' se producă rezultate satisfacții.

La pt. 3. b) — N'am esperiat, nici nu mi s'a făcut vre-o arătare sau măcar indigitație: că corporațiunile noastre bisericesci de sus până jos ar face esecuri și că singuraticile organe ar comite abuzuri în oficiu. Dar de fi fost numai astfel de insinuări obiectul articolilor din cestiune, rectificarea ar fi putut urma în curând; dar într-o legătură cu alte aserțiuni din acei articoli a ramas și această parte fără rectificare.

La pt. 3. c) — Nu voesc a mă pronunța asupra capacității funcționarilor noștri consistoriali, mai ales în momentele, când pertractăm aici în Sinod rapoartele anuale ale consistoriului archidieceșan, care ele înseși s'unt dovadă despre capacitatea funcționarilor consistoriali; observ însă: că în cestiunea aceasta, când va fi la timp mă voi pronunța, nu pentru a da material la diare, ci pentru a supune observările mele aprețierii organelor competente bisericesci; până atunci voi continua a face cele posibili, că organismul nostru bisericesc s' se perfecționeze din ce în ce. La cuvintele ultime din acest punct observ: că n'am făcut actul de indiscrețiune de a face atare măturisire la locuri neocompetente.

La pt. 3. d) — Nu mă simt dator a da seamă nimănui despre aceea ce eu nu am afirmat. Ori-ce critică ar face cineva instituțiunilor noastre bisericesci, în modul cel mai eclatant se poate combate ea și se poate resturna prin fapte și rezultate în viața noastră bisericescă. Dacă este putred sau din contră vigoros organismul bisericeii noastre creat prin Statutul organic, se va vedea din rezultate. Discordia dintre noi ar fi vermele cel mai periculos, care ar roade pomul vieții noastre bisericesci chiar la rădăcina și l'ar face să putrezească. S' se ferim de discordii!

La pt. 3. e) — Este cu totul treaba conștiinței mele și a oficiului meu archiepiscopesc: cum cunosc eu pr archidieceșanii mei, ce mi convine și ce nu din direcțiunile ce le urmează ei. Când voi avé motive și va fi la timp, voi face us de esperințele mele și în această parte, dar numai la locul competent. Până atunci se concluderăm cu toții la aceea: că în sinul bisericeii și între organele ei s' se conserve pacea, care este una din primele condițiuni ale prosperării!

Miron Romanul m. p.,
archiepiscop.

Propunere.

Din respunsul Esc. Sale se constată:

1. Că Esceleția Sa are cunoștință despre articolii diarului „Pest. Lloyd” provocaci de mine în interpelațiunea mea din 11 ale curentei și că din întreg cuprinsul articolilor Esc. Sa a aflat ridicându-se pe de asupra intențiunea autorului lor de a provoca ingerința regimului în afacerile noastre bisericesci, ceea ce pe Esc. Ta te-a indignat.

2 că Esc. Sa a fost și resoluț la dorința consistoriului archidieceșan a rectifica recensiunile din atinșii articoli, înse parte diferințele de păreri între Esc. Ta și între o anumită comisiune consistorială, parte lipsa de timp a împedecat acea rectificare.

3. că deși Esc. Ta ai comunicat comisiunei consistoriale vederile Esc. Tale asupra unor aserțiuni din articolii provocaci, totuși nu aflu sosit timpul în interesul păcii și a consolidării noastre bisericesci pentru a descoperi experiențele ce le ai Esc. Ta despre întregul nostru organism bisericesc; nici asupra capabilității funcționarilor consistoriali nu aflu timpul sosit pentru a supune observările Esc. Tale aprețierii organelor competente; nici asupra stărei sănătății organismului bisericeii, dacă este putred sau vigoros, Esc. Ta nu aflu bine a Te pronunța în mod pozitiv, accentuând că

discordia ar fi inimicul cel mai mare al organismului nostru bisericesc, în fine declarai a nu avé motive nici a fi la timp a face us de esperințele despre direcțiunile ce urmează archidieceșanii, apostrofându ne că toți s' se lucrăm la aceea ca în sinul bisericeii și între organele ei s' se conserve pacea, care este una din primele condițiuni ale prosperării.

Având în vedere, că sinodul archidieceșan trebbe se niusiască cu toate mijloacele legale la consolidarea bisericeii noastre și la o regulată funcționare a organismului bisericesc;

Având în vedere că sinodul archidieceșan numai atunci va fi pus în pozițiune a urmări cu succes aceste scopuri, dacă va avé cunoștință despre toți factorii și despre toate împrejurările cari împedecă consolidarea bisericeii și regulațiunea funcționare a organismului bisericesc; având în vedere că Esc. Sa în respunsul din cestiune află de bine a nu comunica sinodului archidieceșan vederile sale despre unele cestiuni bisericesci foarte însemnate, nici experiențele sale despre întreg organismul bisericeii, nici observările sale despre capabilitatea funcționarilor consistoriali, nici părerile sale despre direcțiunea archidieceșanilor:

am onoare a face următorul proiect de conelus:

Chiar în interesul păcii și a consolidării bisericeii, și ca să dispară ori ce discordie din sinul bisericeii — sinodul archidieceșan își esprimă dorința ca: Esc. Sa s' se descopere cu cea mai mare francheță toate vederile, părerile, observările și experiențele Sale despre toate afacerile bisericeii noastre și cu deosebire despre cele din cestiune, căci sinodul numai astfel va fi pus în pozițiune a cunoașce și a delatara eventualele pedeci ce s'ar opune regulațiunei funcționari a organismului bisericesc, și ar puté stérpi din rădăcina răul, care ar puté periclitara prosperarea bisericeii noastre.

14 Aprilie 1882.

Diamandî Manole m. p.

Declarația Sasilor din Sibiu

votată cu unanimitate în adunarea electorală dela 16 Aprilie.

(Incheiere.)

Legea de naționalitate dela 1868 nu dă limbilor nemaghiare pe lângă limba statului egală îndreptățire ce o indică titlul ei, dar totuși le mai dă un loc și în comerțul oficial al autoritațiilor. În praxă acest loc a fost redus la cercul familiei, al bisericeii și al scoalelor ei: reprezentarea înaintea judecătoreii și apărarea acuzatului este admisă numai în limba statului, sentințele se aduc numai în această limbă; prescrierea dărilor, precum și toate publicațiunile judecătorești se fac numai în limba statului; chiar și ordinea de și a adunărilor comitatense în cercuri aproape cu deosebire germane și românești, nu se împărțese în altă limbă, — în contra legii.

Gravaminele la guvern și la dietă au adus cu sine numai o pro-edere și mai înăspriță a amploiaților zeloși în serviciu. Alteluiu un corp reprezentativ municipal sau comunal cărora legea le dă autonomia, nu i s'ar fi impus de vice comite „alesu” nici minorități cu totul neînsemnate, nici dispunțiunea garantată de lege (art. 12 1876) privitoare la o avere corporativă nu s'ar fi explicat prin praxa guvernului așa, că asupra acestei averi s' nu mai dispună proprietarii legiuit ci exclusiv numai organele guvernului, cărora nu le compete decât „supraveghetarea.” Și tocmai de aceea ne opunem și proiectului de lege din urmă privitoriu la scoalele medii, pentru că earăși în contra cuprinsului clar al legii, tinde a alunga limba

germână din toate gimnasiile germane nu din cauza falsă respândi, că învețarea limbei statului ar' pretinde-o căci aceasta și noi o ținem de necesară și în fapt am introdus-o în toate scoalele noastre mai înalte de mulți ani ca obiect obligat, și nu din cauza că guvernul se capete dreptul de suprainștiințiere asupra scoalelor noastre, pe care noi nici odată nu i'am contestat.

Este așa lucru de mirare aceasta opozițiune, că se fie îndreptățiți ai stigmatiza de nemulțumitori pe Sasi din Transilvania, dacă față cu cele ce li se întemplă nu tac, ci vorbesc și se plâng se roagă și admoniază pretutindenea, unde nici legea naturii, nici cea a statului, nu opresce în diua de astăzi pe asuprit de a vorbi. Ori că numai nouă se nu ne fie permis, ceea ce spiritul veacului nostru permite fiecărei naționalități ceea ce naționalitatea, care politicesc predominesce în propria noastră patrie și a conces și și concede însăși pretutindeni pe unde în statele vecine se află oare-cari membri ai propriului lor popor, susținânduși cu mare greu naționalitatea?

Și dacă acest simț nu se manifestă de cătră toți Germanii în Ungaria cu aceeași vicioșine, că din partea noastră, este aceasta o minune? Conaționalii în Ungaria proprie au o altă istorie decât Sasi în Ardeal; de când au emigrat în Ungaria ei n'au fost despărțiți s'au numai pe scurt timp au fost despărțiți de regat, și astfel s'au împărțit în fapt și în măsură însemnată de toate bunătățile de care se poate bucura un popor într'un stat mare și puternic cărui îi aparține, și dacă drept mulțămiță pentru acestea se cere dela ei, ca să-și sacrifice naționalitatea în sensul strict al cuvântului, atunci vadă ei cum se vor împacă cu aceasta pretensiune în inima și în conștiința lor. Dacă însă li se face aceeași pretensiune și Sasilor, imediat după ce li s'a ascurat prin contracte și legi tocmai contrariul, și după ce abia au fost în pozițiune, ca, după o despărțire de mai multe sute de ani, se se dedea ear' cu nisce relațiuni politice de tot nouă și grele; și-au dacă și acesta nu li se cere pe față, însă se întemplă tot posibilul spre a face să se împlinească; dacă li se întemplă toate acestea Sasilor, fiind traciați ca nisce străini tolerați în țeară, în aceea țeară, care a câștigat-o cu sudoarea lor și au apert-o cu sângele și cu averea lor în contra multor inimi seculari, fără de a se gândi și măturisii, măcar din dragul ecuității, că Ungaria în timp de preste 300 de ani n'a adus pentru această țeară și pentru poporațiunea ei nemaghiară nici un fel de jertfă, și că cultura ei, încât existe aici, este în toată privința o cultură proprie: — atunci am crede, că n'ar trebui se fi privit de un lucru atât de condegnabil, dacă decisi fiind a ține tare la naționalitatea noastră germană, ne purtăm numai cu o încredere foarte precaută față de ori ce proiect de lege nou, dedați a respecta legile deja existente, ce le aflăm în condecele patriei, ca aduse pentru scutul naționalității noastre.

Și dacă în situațiunea aceasta impusă nouă ne bucurăm, când tulimprim și simpatiele conaționalilor afară de marginile acestui stat, ai cărui cetățeni s'untem și voim s' rămănem, așteptând ca să pună un cuvânt bun pentru noi la aceea, în a cărora mână este puterea asupra noastră; atunci, deoarece ce espresiuene acestor simpatii nu trece marginile ce le stabilicesc dreptul internațional, nu vedem nici în aceasta nimic, ce ar îndreptăți în fapt pe careva a ne condanna pe noi sau pe conaționalii noștri, precum fac aceia, cari votează aiși resoluțiuni în contra Schulvereinului german, cu provocarea la patriotismul lor unguresc, ce este mare parte încă foarte tânăr.

Reasumăm cele dișe în următoarea de-clarafiuone:

Protestăm în contra orii căreia suspiciunari a fidelității noastre cătră stat și respingem cu indignare orii de încercare de a ne prezenta pe noi și în genere pe Sasi din Transilvania ca inimiz ai statului unguresc. Fidelitatea noastră aparține legilor statului și domniilor lui șeu legitim, ear' iu-birea noastră patriei.

Dar noi, cari sîntem cetățeni ai Ungariei și vom se rămanem Germani, respingem cu aceeași hotărîre și acele nisunîng, ce se ivesc acuma pretutîndeni și devin din ce în ce tot mai nedrepte și mai nerușinate, voinđ a judeca conșcința oamenilor, cari desconsideră legi fundamentale în vigoare ale acestui stat, nu voiesc a vedé în apărarea propriei naționalității, în căt nu este maghiară, și în leala stăruire de a susține condițiunile existenței acestei individualității și a cultului sale în aceasta țară, nu voiesc, dișem se vađă alta, decăt expresiunea inimiciiței în contra statului unguresc sau în contra concetățenilor de altă limbă și prin o asemenea necunoaștere și calumnie careauseză inșei patriei rane grele și împiedecă și amenință pacea și liniscea dintre locuitorii țerei de diferite limbi.

Noi dorim din inimă aceasta pace și salutate pentru toți, ce se poate afla numai într'insa. Pacea și salutate țerei înșe nu se conturbă nici prin atitudinea deputaților nostri dietali în aceasta cauză cărora le exprimăm cu bucurie la aceasta ocașine aprobarea noastră recunoscătoare, nici prin intențiunea Schulvereinului german în Berlin, exprimată în statutele sale, că pe Germanii din afară de imperiul german sê-i conserve Germanismului de oare ce el (Schulvereinul) astă conservare niciari nu o doresce altfel, decăt numai în fidelitate cătră statul căruia aparțin; de aceea regrețăm faptele, care a causat declarațiunile sale, — dar expresiunea simpatiiilor sale nu o putem primi decăt numai cu mulțumire.

În țeara noastră va fi buna înțelegere și binecuvîntarea, dacă aceia, cărora li s'a dat pe mână puterea, se vor crede îndatorați, de a o și întrebunța spre scutul acelor legi și dispozițiuni legale, ce le-a creat numai de curînd înțelepciunea legistilor, pentru că în țeara unde după voința prevedinței trăsese mai mult decăt o gînte, fie care gîntă sê și conserve aceasta individualitate și totuși se poată iubi țeara, ear în toți se descepte și se susțină nestins un simț de comunione și conșcința datoriei la comuna lucrare pentru bunăstarea comună.

Aceste idei susțin fie care stat, și dovedit este, că ele au conservat în trecut și statul unguresc. Noi, cari credem încă în viitorul lui și în viitorul nostru într'insul, nu perdem speranța, că ele și vor redobândi valoarea de mai înainte.

Revista politică.

Sibiu, în 14 Aprilie

Delegațiunea ungurescă a învins la votarea comună a creditului pentru Bosnia. Urmarea votării este demisionarea ministrului comun de finance Slavy. Diarele opoșionale maghiare declară votarea comună egală cu intrarea Ungariei în Reichsrath.

În dieta Croației, Vas. Gynrgievics interpelează în numele deputațiilor de naționalitate serbească în cauza de numire metropolitanului (patriarh) Angeljilics.

După o telegramă dela București guvernul de aci n're încă nici o conșcință despre proiectul Barrère în cestiunea Dunărei. Toate scirile de până acum despre hotăr-

rea guvernului în cestiunea aceasta sînt numai scornituri. „Românul“, publicând un articol din „P. L.“ privitoriu la această cestiune dișe că diariștii din Budapesta își dau ostensela de a dovedi „căt de neîntemeiate sînt temerile Românilor în cestiunea Dunărei?”

Varietăți.

Îndreptare. La pagina 174 Nr. present, coloana a doua, șirul 4 sînt a se adauge cuvintele: „La reprezentatiunea Esc. Sale archiepiscopului în afacerca aceasta, d. ministru a aprobat trecerile, respingînd cererea consistoriului de a se emite comisiune mistă pentru constatarea ilegalităților, cu cari s'au făcut acele treceri; ear' după cuvîntul: „atuncea“: „purtându-se proces pentru averea bisericeii din cestiune“; apoi după cuvintele: „a rămas lucrul“: „ca la timpul seu sê fie mai departe“ (urmărit).“

* (Sinodul archiepiscopesc) s'a terminat Joi după ameză aproape de patru oare. Deputații au plecat Joi seara. Vineri seara, așa încăt numai cari au afaceri private au mai ramas. Protocoloalele ședințelor din urmă s'au autentecat eri în prezenta mai multor deputați.

* (Mandate postale între România și Austro-Ungaria). Dela 1 Maiu șibul nou, direcțiunea generală a postelor aduce la conșcința publică, că se începe un serviciu pentru schimbul mandatelor (assignațiunilor), postale și între România cu Austro-Ungaria. Acest serviciu se face în aceeași condițiuni: ca și pentru celelalte țeri, și anume: suma trebuie depusă la biuroul postal în aur; maximul sumei de trimis prin mandatele postale e de 500 lei. Ear' taxa ce se percepe e următoarea: pentru mandatele până la 50 lei, 50 bani; pentru mandatele mai mari de 50 lei se plătesce 25 bani, pentru fie care 25 lei sau fracțiunea de 25 lei sê plătesce 15 bani. Se vor emite asemenea mandate postale internaționale de birourile orașelor de reședință ale prefecturilor, plus Sinaia, Campina și Sulina. Birourile postale austro-ungare pot plăți și emite mandate postale internaționale din țeara noastră.

* (Fortună). Ađi noapte s'a descărcat pe Sibiu o fortună cu fulgere și tunete ca în puterea verei Tunetele, trei după olaltă, urmără în intervaluri mici. Dacă au făcut și vreo striciaciune nu se șcie. Ploaia credem că a fost mănoasa.

* (Olteni în Iași). Cetim în „Curierul Balasan“. Cu trenul de Mercuri, la oară 1 după ameză, au sosit la Iași 35 Olteni, dintre cari doi au venit chiar cu familiile lor. Conducătorul lor se numesce Marin Calin. Ni se spune, că acești Olteni au venit din București în urma îndemnului ce li s'a făcut de aci. Afăm, că în curînd vor mai sosi vere o sută de familii. Scopul venirii acestor Olteni este de a lua din mână străinilor comercial cel mic. Ei au fost primiți la clubul comercial. Cunoșcînd rara activitate a acestor oameni, sîntem siguri, că nu vor fi lipsiți de sprijinul Românilor pentru ca se poată concura pe trașcinții străini.

* (Industria casnică în România). Comisiunea pentru susținerea și încurajarea industriei casnice a hotărît, scrie „R. W.“ că imediat să se procedă la înființarea unei școli normale de țesut, în condițiuni de a produce învățatori și învățătoare pentru școlile de țesut, ce se vor înființa în fie care comună prin concursul comitetelor industriale. Comisiunea s'a pronunțat asemenea asupra instrumentelor și mașinilor trebuincioase pentru instalarea acestei școli, făcînd

și un diviz pe suma de lei 70,000, pentru care d. ministru de lucrări publice va face să se deschidă creditul necesar. Se șcie, că 12 resboaie, aduse din Belgia funcționează deja la Asilul Elena Doamna.

* (O streină misterioasă.) Acum căte-va zile a fost oprită la Orșova o damă tineră și foarte elegantă, venind din România. Ea n'a avut să prezinte decăt bilet de legitimare din anul trecut, în care se spune că e servitoare. Născîndu-se bănueli, i s'a cercetat bagajul și într'un cufer sau găsit giuvaericele de o valoare fabuloasă. Fiind întrebată de unde le are, ea a povestit un Roman întreg: că e din Ungaria: a fost în America de nord, în Brasilia, apoi în Anglia și Franța. În Paris a fost amanta unui duce, care i-a dat aceste obiecte. Streina e deținută în arest, până se va primi un respuns din Paris, spre a se vedea cum stau lucrurile acestei femei.

* (O serbare originală.) Bogatul marchis de Bute, unul din cei mai mari proprietari funcționari din Scotia, a celebrat zilele din urmă dișia născerii unucului șeu fu într'un mod foarte original. El a invitat la ceaiu, cafea și ciocolată peste 20,000 de copii din toată plasa în care se află castelul familiei sale. Părinții și servitorii cari au asistat la această serbare numai ei singuri au consumat peste 10,000 kilog. de prăjituri. Masa, care era pusă pentru acest dejun la aer curat avea o lungime de 7 kilometri.

Biata societate, dintr'o parte pot exista marchisi cari sînt capabili a cheltui asemenea sume de bani, pe cînd din alta miserie consumă populațiunea muncitoare a orașului Londra.

* (Studentii din America) fac căte o glumă boacăna și cei deli noi, dar Americanii pedepsesc altfel, după cum ne spune o foaie din New-York. Patru studenți dela academia din Waronsta au creșut și ei că execută un ce prea de spirit, ridicînd într'o noapte poarta dela casa unui cetățean spre ași face foc cu ea. Lucrul se descoperi și cei patru tovarăși fură puși în alternativă: sau sê fie espulși din școală, sau sê se supue unei pedepse ce va pronunța asupra lor cetățeanul păgubăz. Ei aleșeră această din urmă pedepsă. Severul judecător i comandă să tae patru stîngini de lemne și materialul sê lare în casa unei veduve serace. Pe lîngă aceasta au trebuit să și facă această lucrare într'un loc deschiș, pe cînd un tașm de lăutari le cînta ariile celei mai frumoase americane, ear lumea grămădită împrejurilor nu n'ă slăbia cu aplausele și încurajările ei ironice.

Bursa de Viena și Pesta

Din 27 Aprilie 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur	119.75	119.80
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	91.25	91.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	110.75	110.66
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	—	95.75
Impozitul de drumuri de fer ung. Obligaiiuni ung. de rescumpărarea pământului	134.—	134.—
Obligaiiuni ung. cu chiușină de sorșie	99.—	99.20
Obligaiiuni arb. temeș. cu claușula de sorșie	98.—	97.50
Obligaiiuni arb. temeș. cu claușula de sorșie	98.—	98.—
Obligaiiuni arb. transilvane. Obligaiiuni arb. croato-slavo-venice	97.50 95.25	97.— 95.—
Obligaiiuni ung. de rescumpărarea dărilor de vin	—	99.—
Datorie de stat austriacă în hârtie Datorie de stat în argint	96.50 76.50	96.50 76.55
Renta de aur austriacă	77.25	77.45
Sorși de stat dela 1860	94.—	94.15
Aciuni de bancă austro-ung.	130.—	130.50
Aciuni de credit aust.	825.50	820.—
Aciuni de bancă de credit ung. Sorși unguresci cu promiș.	825.— 339.—	843.60 339.—
Sorși de regularea Tisei	117.25	110.40
Serșori funciari ale institutiunii „Albina“	—	99.80
Galbin	5.62	5.62
Na oleon	9.53/4	9.54
100 marce temeșice	68.75	68.75
Londra (pe poliția de trei luni)	130.10	120.15

EDICT

Ioan George Moroiu diu Mocil inferior comitalu Făgărașului a părăsit cu necredință de trei ani de zile pe legiuita lui soție Ana nata Ioan Darie tot din Mocil inferior fără de a se șcie locul unde se află și de mai trăsese este prin aceasta citat cu scirea și încuviințarea măritului consistoriu archiepiscopesc dto 11 Martie a. c. Nr. 3811/1881 B. ca în termen de un an și o di dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze inaintea subsemnatului for matrimonial căci la din contră și în absența lui se va pertracta și decide procesul divorțial intentat asupra di soției lui.

Brașov, 26 Martie 1882.

Scaunul protopresbiterial gr. or. al Branului, ca for matrimonial de I-ma instanță.

EDICT.

Maria născută Tănase, de religiunea greco orientală din Poplaca, comitalu Sibiului, carea de trei ani au părăsit cu necredință pre legiuitul ei bărbat Coman Bărza, tot de acolo, fără a se șcie ubicițiunea ei, prin aceasta se provoacă ca în termen de un an și o di dela prima publicare a acestui edict să se înfațișeze inaintea subsemnului scaun presbiterial ca formatrimonial de prima instanță, cari la din contră și înabsența ei se va decide procesul intentat contrai de cătră bărbatul ei.

Sibiu 12 Ian. 1882

Scaunul ppresbiterial gr. or. al tract. Sibiuului, ca for matrimonial de I. instanță.

EDICT.

Dimitrie Dimitrie Rusu din Purcereni comitalu Brașovului a părăsit cu necredință mai de șeșe ani de zile pe legiuita sa soție Susana nata Vlad Pițig tot din Porcăreni, fără de a se șcie locul unde se află și de mai trăsese este prin aceasta cu scirea și încuviințarea măritului consistoriu archiepiscopesc dto 11 Martie anul curent Nr. 3086/1881 B. citat, ca în termen de trei luni dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze inaintea subsemnatului for matrimonial căci la din contră și în absența lui se va pertracta, și decide procesul divorțial intentat asupra di soției lui.

Brașov, 26 Martie 1882.

Scaunul protopresbiterial gr. or. al tractului I al Brașovului ca for matrimonial de I-ma instanță.

EDICT.

Din partea judeului emis de tribunalul din Dej se aduce la conșcința publică, că în cauza de commassarea hotarului comunei Ghinghelag terminat pentru începerea lucrărilor pregătitoare, anume pentru regularea reprezentanții, stabilirea preliminarului di șpese s'afisat pe diu de 26 Maiu 1882 la 9 oare an. am. în comuna Ghinghelag.

Deci se provoacă prin aceasta toți aceia, cari sînt interesați aceasta cauză de commassare sub titlu de proprietari ca se se înfațișeze cu atât mai vîrtos la această pertractare, cu cît neînfațișarea lor nici va pute se împedeca pertractarea nici va servi drept motiv pentru un remediu legal.

Dej în 21 Ianuarie 1882.

Ladislau Hosszu m. p'

Jude reg. de trib. cu jude pertract.